

Forfatter: Ulfeldt, Leonora Christina

Titel: Udrag fra Leonora Christinas franske Selvbiografi oversat til dansk

Citation: Ulfeldt, Leonora Christina: "Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer", i Ulfeldt, Leonora Christina: *Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer*, udg. af JOHS. BRØNDUM-NIELSEN ; C. O. BØGGILD-ANDERSEN , Rosenkilde og Bagger, 1949, s. 13. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-leonora01-shoot-idm140124514062576/facsimile.pdf> (tilgået 18. oktober 2021)

Anvendt udgave: Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer

lære grundigt at male med Kridt af Karel van Mander, at spille paa viole de gambe¹, paa Fløjte, paa Guitar, og lever et lykkeligt Liv.

Men hendes Misundere var vel vidende om, at Skinsygen er en Pest, og at den kan føre Sjælene i Pine, naar den faar Indpas. Hendes nærmeste forsøger at sætte hende i Hovedet, at hendes Mand elsker andre Kvinder. Det var især Frøken Elisabeth, som sagde dette, og dernæst en Søster til hendes Mand, Anne, som paa de Tider boede i hendes Hus. Frøken Elisabeth fremførte i Begyndelsen sin Fortælling som en Hemmelighed og en Tidende, som ingen fordristede sig til at sige og give hende Nys om, saa nær som den, der var hendes Søster. Da vor Frue først intet sagde, men kun smilede, sagde Frøken Elisabeth: „Alverden siger, at du godt ved det, men lader uvidende derom“. Hun svarede da med et Spørgsmaal: Hvorfor meidte hun hende noget som en Hemmelighed, som hun selv forment ikke var hemmeligt for hende? Hun vilde nu berette hende en Hemmelighed, som hun maaske ikke kendte, hvilket var, at hun havde givet sin Mand Forlov at tilbringe sin Tid med andre, og naar hun var fornøjet, var de andre velkomne til Resterne; hun troede ikke, der var andre skinsyge Kvinder end de, som var umættelige, men man tiltroede hende en Visdom, som hun ikke vidste at betjene sig af. Hun bad hende meget at være saa viis ikke at mænge sig i Ting, som ikke kom hende ved, og om at hun (saa som vor Dame havde Aarsag til at tro, at det var hendes eget Paahit), hvis hun hørte andre sige noget saadant, vilde give dem en Reprimande. Frøken Elisabeth bliver fortrædelig og gaar bort i stor Vrede.

Men min Herres Søster Anne, som var i hans Hus, bar sig ad paa en ganske anden Maner. Hun trækker til sig de smukkeste Damer i Staden og vil siden agere Rufferske, taler til sin Broder om een i Særdeleshed, som var gavmild med sin Gunst og den smukkeste af alle, tilbyder sine Tjenester osv. Da hun ser, at han

¹ Italiensk: viola da gamba, et forældet Strygeinstrument, der ligner Violoncellen.

ikke vil bide paa Krogen, siger hun til ham (for at opflamme ham), at hans Hustru er skinsyg, at hun lader ham bespejle, naar han har drukket med Kongen, hvor han gaar hen, om han ikke gaar ind til denne Kvinde; hun siger, at hans Hustru er fortrædelig, fordi den anden er saa smuk, siger, at hun sminker sig osv. Den Kærlighed, som Manden bærer til vor Dame, faar ham til at sige hende alt, og han kommer siden kun meget sjælden i sin Søsters Gemakker, hvoraf hun vel kunde forstaa, at denne Samtale ikke var ham behagelig. Men vor Dame lader som intet, besøger hende mere end tilforn, karesserer¹ denne Kvinde mere end alle de andre, giver hende endog anseelige Foræringer. Paa den Maner omgikkes hun med Anne, saa længe denne boede i hendes Hus.

Alt dette er dog ringe ved Siden af et Puds, som hendes egen Broder² spillede hende. Det er Eder vel vitterligt, at Bielkerne var velkomne og stadige Gæster i vor unge Frues Hus. Det hændte nu, at hendes Broder gjorde en Rejse til Rusland, og at den yngste Bielke var med i hans Følge. Da han var en meget letfærdig ung Karl og, for at sige Sandheden, slet opfostret, forglemte han ikke alene stundom Respekten for vor Dames Broder, men sagde ham frit sine Meninger om Ting, som ikke vedkom ham. Blandt andet talte han ilde om Herremændene i Holsten og navngav især en, der dengang var Kammerjunker hos Kongen, som den, der besveg vor Dames Broder. Sagen stod hen, til over et Aar efter at de var vendt hjem fra den ommeldte Rejse. Vor Dames Broder og Bielke legede Kort sammen og kom i Klammeri, hvorpaa Damens Broder sagde til Herremanden fra Holsten, hvad Bielke havde sagt om ham for over et Aar siden, hvilket Bielke ikke mere erindrede; han svor aldrig at have sagt det. Holsteneren trakteredede Bielke med Ukvemsord. Vor Dame talte til sin Broder om denne Affære og bad ham faa den Vind til at lægge sig, som han havde rejst, og betænke, at dette vilde vække ond Vilje imod ham iblandt

¹ er venlig mod, kærtegner. ²Grev Valdemar Christian.